

Fremsat den 11. november 2021 af ministeren for udviklingssamarbejde (Flemming Møller Mortensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om internationalt udviklingssamarbejde

(Ændring af grundlag for oplysningsarbejde om udviklingssamarbejde)

§ 1

I lov om internationalt udviklingssamarbejde, jf. lov nr. 555 af 18. juni 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 1464 af 17. december 2013 og lov nr. 81 af 27. december 2016, foretages følgende ændring:

1. § 6 affattes således:

»§ 6 Med henblik på at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandes udfordringer og for betydningen af

dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde kan udviklingsministeren iværksætte eller yde tilskud til aktiviteter med dette formål.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. februar 2022.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkt
  - 2.1. Ændring af grundlag for oplysningsarbejde om udviklingssamarbejde
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Udenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lov om internationalt udviklingssamarbejde, jf. lov nr. 555 af 18. juni 2012, giver udviklingsministeren mulighed for at iværksætte eller yde tilskud til aktiviteter, som kan udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandenes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde.

I bemærkningerne til § 6 fremgår det, at oplysningsarbejdet omfatter kommunikationsindsatser, som Udenrigsministeriet forvalter og oplysningsarbejde, der ydes tilskud til via Danidas Oplysningsbevilling. Begge skal medvirke til at skabe aktiv interesse og forståelse for de særlige udfordringer, som verdens fattigste lande står overfor. Det fremgår af bemærkningerne, at Danidas Oplysningsbevilling anvendes til igangsættende og inspirerende kommunikation om udviklingssamarbejdet med henblik på øget spredningseffekt. Beslutning om ansøgninger til Oplysningsbevillingen træffes af en gruppe af kommunikationsfaglige personer og personer med særligt kendskab til udviklingslande, som udviklingsministeren nedsætter i Danidas Oplysningsudvalg.

En evaluering af Danidas Oplysningsbevilling fra 2016 pegede på, at tilskud til oplysningsarbejdet via Danidas Oplysningsbevilling og behandlingen af ansøgninger i Danidas Oplysningsudvalg var administrativ tung. Det fremgik endvidere, at de støttede aktiviteter, trods højt kvalitetsniveau, manglede gennemslagskraft hos en bredere del af befolkningen. Desuden pegede en evaluering af civilsamfundsorganisationernes indsats for at engagere danskerne i udviklingssamarbejdet fra 2021 på tilsvarende udfordringer og på et behov for at sikre bedre sammenhæng mellem oplysnings- og engagementsaktiviteter og målgrupperne for disse aktiviteter.

Hertil umuliggjorde COVID-19 pandemien i 2020 den rejse- og kommunikationsaktivitet, som Danidas Oplysningsbevilling traditionelt har støttet.

Samlet førte det til grundlæggende overvejelser om, hvor-

vidt Danidas Oplysningsbevilling var den mest hensigtsmæssige tilgang til at yde tilskud til aktiviteter under bestemmelsens formål. På den baggrund blev der truffet beslutning om ikke at tilføre nye midler til Danidas Oplysningsbevilling i 2021 og i stedet ændre tilgangen til, hvordan der ydes tilskud til aktiviteter, som kan medvirke til at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandenes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde.

Den foreslåede lovændring består i at nyaffatte § 6 i lov om internationalt udviklingssamarbejde med samme ordlyd som den gældende bestemmelse. Nyaffattelsen har til formål at gøre det muligt at ændre bemærkningerne til bestemmelsen med henblik på at nedlægge Danidas Oplysningsbevilling og Danidas Oplysningsudvalg. Udviklingsministeren vil fortsat kunne iværksætte og yde tilskud til aktiviteter, som kan udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandenes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. Nyaffattelsen vil imidlertid gøre det muligt at iværksætte nye tilgange til, hvordan der ydes tilskud til sådanne aktiviteter under bestemmelsens formål. Det vil endvidere muliggøre, at man i forbindelse med tilskud til aktiviteter sikrer bred gennemslagskraft hos befolkningen og bedre sammenhæng mellem oplysnings- og engagementsaktiviteter og målgrupperne for disse aktiviteter.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ændring af grundlag for oplysningsarbejde om udviklingssamarbejde

2.1.1. Gældende ret

§ 6 i lov om internationalt udviklingssamarbejde, jf. lov nr. 555 af 18. juni 2012, giver udviklingsministeren mulighed for at iværksætte eller yde tilskud til aktiviteter, som

kan udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at udviklingsministeren kan iværksætte eller yde tilskud til oplysningsarbejde, som har til formål at udbrede kendskabet til udviklingslande samt skabe forståelse for udviklingslandes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. Oplysningsarbejdet, der omfatter såvel Danidas Oplysningsbevilling som den kommunikationsindsats for udviklingssamarbejdet, som Udenrigsministeriet forvalter, skal medvirke til at skabe aktiv interesse og forståelse for de særlige udfordringer, som verdens fattigste lande står overfor.

Danidas Oplysningsbevilling administreres af Udenrigsministeriet. Beslutning om ansøgninger til Oplysningsbevillingen træffes af en gruppe af kommunikationsfaglige personer og personer med særligt kendskab til udviklingslande (Danidas Oplysningsudvalg), som er nedsat af udviklingsministeren. Oplysningsbevillingen anvendes til igangsættende og inspirerende kommunikation om udviklingssamarbejdet med henblik på øget spredningseffekt. Som led i Oplysningsbevillingen ydes desuden rejsetilskud til journalister og andre oplysningsformidlere.

§ 6 i lov om internationalt udviklingssamarbejde og bemærkningerne til bestemmelsen bygger, med enkelte sproglige ændringer, på en tilsvarende bestemmelse i den tidligere lov om internationalt udviklingssamarbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 541 af 10. juli 1998.

I henhold til § 6 i lov om internationalt samarbejde og bemærkningerne til bestemmelsen har udviklingsministeren selv iværksat eller ydet tilskud til oplysningsarbejde. I bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at oplysningsarbejdet både omfatter kommunikationsindsatser, som Udenrigsministeriet selv forvalter og oplysningsarbejde, der ydes tilskud til via Danidas Oplysningsbevilling. Begge skal medvirke til at skabe aktiv interesse og forståelse for de særlige udfordringer, som verdens fattigste lande står overfor. Det er udviklingsministeren, der vælger, hvorvidt der afsættes midler til Danidas Oplysningsbevilling med det formål at yde tilskud til oplysningsarbejde. Såfremt udviklingsministeren afsætter midler til Danidas Oplysningsbevilling, skal udviklingsministeren nedsætte en gruppe af kommunikationsfaglige personer og personer med særligt kendskab til udviklingslande i Danidas Oplysningsudvalg, som herefter træffer beslutninger om ansøgninger til Danidas Oplysningsbevilling.

2.1.2. Udenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Udenrigsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at ændre tilgangen til, hvordan der ydes tilskud til aktiviteter under bestemmelsens formål. En ny tilgang til, hvordan tilskud til aktiviteter gives, vil i højere grad kunne sikre gennemslagskraft i en bredere del af befolkningen og forbedre sammenhængen mellem oplysnings- og engagementsaktiviteterne og målgrupperne for disse.

Det er endvidere Udenrigsministeriets vurdering, at Danidas Oplysningsbevilling og behandling af ansøgninger i Danidas Oplysningsudvalg medfører en unødvendig tung administration for at understøtte oplysningsaktiviteter.

Hertil umuliggjorde COVID-19 pandemien i 2020 den rejse- og kommunikationsaktivitet, som Danidas Oplysningsbevilling traditionelt har støttet.

Det bemærkes, at det i 2021 på den baggrund blev besluttet ikke at afsætte nye midler til Danidas Oplysningsudvalg.

Det er efter Udenrigsministeriets overvejelse ikke hensigtsmæssigt at videreføre Danidas Oplysningsbevilling, idet Udenrigsministeriet vil iværksætte nye tilgange til, hvordan der ydes tilskud til aktiviteter under bestemmelsens formål. Afledt heraf vil det være hensigtsmæssigt, at Danidas Oplysningsudvalg ligeledes nedlægges, idet udvalget ikke har anden funktion end at behandle ansøgninger fra Danidas Oplysningsbevilling. Der er her lagt vægt på, at udviklingsministeren fortsat selv vil kunne iværksætte kommunikationsindsatser og ligeledes fortsat vil kunne yde tilskud til oplysningsaktiviteter, som hidtil er blevet støttet via Danidas Oplysningsbevilling.

Det foreslås derfor at nyaffatte § 6 i lov om internationalt udviklingssamarbejde med samme ordlyd som den gældende bestemmelse. Nyaffattelsen har til formål at gøre det muligt at ændre bemærkningerne til bestemmelsen med henblik på at nedlægge Danidas Oplysningsbevilling og Danidas Oplysningsudvalg. Nyaffattelsen skal desuden muliggøre, at udviklingsministeren, foruden den kommunikationsindsats for udviklingssamarbejdet som Udenrigsministeriet forvalter, vil kunne iværksætte nye tilgange til, hvordan der ydes tilskud til aktiviteter under bestemmelsens formål.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 27. august 2021 til den 23. september 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

ADRA, Care, Caritas, Center for kirkeligt udviklingsarbejde, CISU, Danmission, Det Danske Filminstitut, Dansk

Flygtningehjælp, Dansk Handikapforbund, Dansk Røde Kors, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danwatch, DIGNITY, DIPD, Folkekirkeens Nødhjælp, Globalt Fokus, International Media Support, Institut for Menneskerettigheder, IRCT, IW-GIA, Mission Øst, MS Actionaid, Ombudsmanden, Oxfam-IBIS, PlanBørnefonden, Turning Tables, Ungdomsbureauet og Verdens Bedste Nyheder.

Desuden har et udkast til lovforslaget i samme periode været offentliggjort på Høringsportalen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten		
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej x

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af § 6 i lov om internationalt udviklingssamarbejde, at udviklingsministeren kan iværksætte eller yde tilskud til aktiviteter med det formål at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandenes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. I bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at oplysningsarbejdet omfatter såvel Danidas Oplysningsbevilling som den kommunikationsindsats for udviklingssamarbejdet, som Udenrigsministeriet forvalter. Det fremgår endvidere, at ansøgninger til Oplysningsbevillingen

træffes af Danidas Oplysningsudvalg, som er nedsat af udviklingsministeren.

Det foreslås, at § 6 nyaffattes med samme ordlyd som den gældende bestemmelse. Nyaffattelsen har til formål at gøre det muligt at ændre bemærkningerne til bestemmelsen med henblik på at nedlægge Danidas Oplysningsbevilling og Danidas Oplysningsudvalg. Nyaffattelsen skal desuden muliggøre, at udviklingsministeren, ud over den kommunikationsindsats for udviklingssamarbejdet som Udenrigsministeriet forvalter, vil kunne iværksætte nye tilgange til, hvordan der ydes tilskud til aktiviteter, der har til formål at medvirke til at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandenes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde

Med ændringen i bemærkningerne til bestemmelsen kan udviklingsministeren selv iværksætte og yde tilskud til op-

lysningsarbejde, herunder iværksætte kommunikationsindsatser, som Udenrigsministeriet forvalter. Udviklingsministeren kan samtidig yde tilskud til aktiviteter via nye tilgange med det formål at medvirke til at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde. Udviklingsministerens tilskud til aktiviteter skal sikre bred gennemslagskraft hos befolkningen og bidrage til bedre sammenhæng mellem oplysnings- og engagementsaktiviteter og målgrupperne for disse aktiviteter. Der kan desuden

ydes rejsetilskud til journalister og andre oplysningsformidlere.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. februar 2022.

Lov om international udviklingssamarbejde gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan ikke sættes i kraft for disse dele af riget. Derfor vil denne lov heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

§ 6. Med henblik på at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde kan udviklingsministeren iværksætte eller yde tilskud til aktiviteter med dette formål.

I lov om nr. 555 af 18. juni 2012 om internationalt udviklingssamarbejde, som ændret ved § 1 i lov nr. 1464 af 17. december 2013 og lov nr. 81 af 11. november 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 6 affattes således:

»Med henblik på at udbrede kendskab til og forståelse for udviklingslandes udfordringer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingssamarbejde kan udviklingsministeren iværksætte eller yde tilskud til aktiviteter med dette formål.«